KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

Gigabitti-infrastruktuurisäädös - Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle

Liikenne- ja viestintävaliokunta, U 2/2023 vp, 7.9.2023

Paavo Taipale, yhdyskuntatekniikan päällikkö, Suomen Kuntaliitto ry

Yleishuomioita säädösehdotuksesta

- Viestintäverkkojen kehittäminen on keskeistä yhteiskunnan elinvoiman kannalta ja sitä tulee tehdä tasapuolisessa yhteistyössä eri infranomistajien kanssa
- Ehdotettu sääntely vaikuttaa moniin kuntien rakennetun ympäristön prosesseihin ja yhdyskuntatekniikan yhteensovittamisen keinoihin
- Valtioneuvoston kannassa on mainittu kunnallinen itsehallinto, mutta sen merkitys asetusluonnoksen näkökulmasta jää tekstissä ohueksi
- Ehdotuksen taloudellisten vaikutusten arviointi vaikuttaa puutteelliselta eikä ota huomioon jäsenvaltiokohtaisia eroja
- Ehdotus sisältää hyvin yksityiskohtaista suoraan jäsenvaltioita velvoittavaa sääntelyä
- Säädösten antaminen asetuksina direktiivien sijasta keskittää säädösvaltaa unionille, ja tähän kehitykseen Suomen on syytä suhtautua kriittisesti

Muutosehdotus valtioneuvoston kantaan (1. virke):

Valtioneuvosto pitää ehdotuksen yleisiä tavoitteita hyvinä ja kannatettavina, mutta näkee tilanteeseen paremmin soveltuvana säädösmuotona direktiivin asetuksen sijasta.

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Miksi direktiivi asetuksen sijasta?

- Yleisenä kehityssuuntana yhteisösääntelyssä jäsenvaltioita suoraan velvoittavien asetusten yleistyminen on huolestuttava ja heikentää läheisyysperiaatteen toteutumista
- Voimassa oleva asiakokonaisuuteen liittyvä säädös on direktiivi
- Jäsenvaltiot ovat edistäneet gigabittisen verkon rakentumista eri keinoin vapaaehtoiselta pohjalta ja tämän jatkuminen tulee turvata
- Riittävän joustavuuden mahdollistaminen asetuksella lienee vaikeaa
- Asetus sisältää ehdotetussa muodossa Suomen lainsäädännön eräisiin periaatteisiin nähden varsin vieraita piirteitä (mm. ns. lupien hiljainen hyväksyntä, vahingonkorvaus kaupalliselle toimijalle hallinnollisten päätösten viivästymisestä)

Tiedonantovelvoitteet ja määräajat lupa- ja ilmoitusmenettelyissä

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Tietojen saatavuus ja lupamenettelyt

- Ehdotuksen artikloissa 3 ja 4 asetetut velvoitteet minimitietojen esittämisestä keskitetyssä tietopisteessä eivät ole realistisesti täytettävissä lähivuosina
  - Georeferoidun tiedon saaminen kattavasti vanhasta infrastruktuurista haasteena
  - Tietojärjestelmäkehitys vie aikaa – ja rahaa
  - Otettava huomioon täytäntöönpanon seurannassa
- Määräajat hallinnollisten lupien ja ilmoitusten käsittelylle eivät saa estää laadukasta viranomaiskäsittelyä
  - ”Täydellisen hakemuksen” määrittelyvalta oltava toimivaltaisella viranomaisella
  - Hankkeet ja olosuhteet vaihtelevat, joten ratkaisun vaatima aika vaihtelee paljon
  - Hakemus on käsiteltävä ”ilman aiheetonta viivästystä” on riittävä säännös

Hiljainen hyväksyntä ongelmallinen

- Hakemuksen riittävän käsittelyajan turvaaminen
- Turvallisuuden ja esteettömyyden vaatimuksiin liittyvät vastuut
- Puuttuminen lain-, luvan- ja määräysten vastaiseen toimintaan
- Jokseenkin vieras menettely suomalaisessa oikeusjärjestelmässä

Hiljainen hyväksyntä on suomalaiselle säädösympäristölle vieras ja uhka asianmukaiselle lupaharkinnalle => poistettava

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Muita huomioita

- Ehdotukseen sisältyvä hakemuksen käsittelyn viivästymisen sanktioita koskeva sääntely (artikla 7 kohta 11) on ongelmallinen
- Keskitetyn tietopisteen luonne ja sen kehittämisestä ja käytöstä lupaviranomaisille aiheutuvat kustannukset
  - Viranomaispäätösten valmistelu ja päätökset viranomaisen omissa järjestelmissä
  - Myös kunnille aiheutuvat kustannukset korvattava
  - Kunnat osallistettava valmisteluun varhaisessa vaiheessa
- Ehdotetun riitojenratkaisumenettelyn suhde olemassa oleviin oikeussuojakeinoihin ja päätösten sitovuus epäselviä => tuoko hidasteen riitojen ratkaisuun?

Kiitos. Tack.

Paavo Taipale
Yhdyskuntatekniikan päällikkö
Suomen Kuntaliitto ry
paavo.taipale(at)kuntaliitto.fi
050 3808368

CC BY

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi